

Estetika muzike Eduarda Hanslika

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 8 | Nivo: Filozofski fakultet

Drugi preproblem sa kojim se estatika muzike suočava je problem naziva. Naime, nije se uvek pod muzikom podrazumevalo ono što se danas podrazumeva. Setimo se Platon, na primer, koji tvrdi da svaki čuvan u njegovoј idealnoј državi pored gimnastičkog je bitno da primi i muzičko obrazovanje. Platon ovde naravno ne misli da njegovi čuvani treba da znaju da sviraju pored veštine borenja. On pod muzikom podrazumeva nečto mnogo šire: književnost, umetnost, kulturu... Sam naziv za muziku, ako analiziramo njen etimološki koren nikako ne uspeva da bude izjednačen sa umetnošću tonova. Biti nadahnut od strane muza naravno može podrazumevati i umetnost tonova, ali pored toga znači mnogo više. Danas se reč muzika strogo primenjuje na umetnost tonova.

Posledica svih ovih teškoća je tendencija ili bolje reći navika da se za svrhu muzike uzima to da ona prikazuje osećaje. Ona se definiše kao umetnost koja ima zadatka prikazuje osećaje. Po ovom i danas veoma zastupljenom gledištu, svaki kompozitor muzikom ima namenu da prikazuje svoje osećaje.

Takođe, po njemu je zadatak kompozitora da izaziva osećaje kod svojih slušalaca. Već sam napomenuo da je tendencija uplitanja osećaja u muziku, odnosno sadržaj muzike bila na vrhuncu kada je Hanslik objavio ovu knjigu. Ako priznamo da je sadržaj muzike osećaj, obavijamo muziku mističnom aurom koja umnogome onemogućuje racionalnu argumentaciju. Ukoliko priznamo to, mi se suočavamo sa teškoćom "gde sada?". Sva naša argumentacija se završava na početku. Hanslik na kraju prvog poglavљa navodi pozamašan spisak definicija muzike koje nisu imune na ovaj problem. Svaka od ovih definicija je izvod iz neke, u to vreme relevantne knjige, bilo u muzici, odnosno teoriji muzike, bilo o estetici. Ni naše a priori predpostavke nisu imune na ove tendencije.

Hanslik eksplisitno definiše pojmove oset i osećaj. Oset je opažaj jednog čulnog kvaliteta, a osećaj je svest o razvijanju ili kočenju duševnog stanja. On razlikuje izraz osećam..., i osećam se... U prvo spadaju doživljaji mirisa i ukusa, a u drugo sreća, tuga i radost kao duševna stanja. Hanslik ova dva pojma namerno strogo definiše da bi udaljio od čitaoca ideje kao što su gore navedene. On kaže da e oset početak i uslov svega što je estetsko(sviđanje), ali se ne može posmatrati kao sposobnost kojom se stvara muzika. Definicije koje su gore pomenute zaista uspevaju da nas ubede u to da je priroda oseta i osećaja indiferentna i irelevantna za nastanak muzike. Što se njih tiče oni imaju veze sa umetnošću ali imaju tek sekundarno dejstvo u svakoj umetnosti. Hanslik smatra da je fantazija jedini istinski organ u kome nastaje muzika.

Veoma je jasan njegov primer sa arhitektom: Da li je moguće da jedan arhitekta ima namenu da nekom svojom građevinom izaziva osećaje? Ovo važi za sve umetnosti. Osećaj će se javiti, ali njegova uloga u svemu ovome nikako ne može biti primarna. Sadržaj umetnosti nikako ne može biti osećaj. Kada bi ovo bilo moguće, onda bi umetnici sve oko sebe opijali svojim delima, i terali ih da se potčinjavaju njihovoj volji. Hanslik daje kasnije nekoliko primera koji u isto vreme potkrepljuju ove argumente, i veoma su duhoviti.

----- OSTAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com